

ZET VOL IN OP HET INNOVATIEVE VERMOGEN VAN DE ONDERNEMER

Ondernemers nemen volop initiatieven om een decentraal energiesysteem op te zetten. Hierdoor kan de CO₂ uitstoot onder andere op bedrijventerreinen teruggedrongen worden. Ondernemers bedenken innovatieve oplossingen en willen hun handen uit de mouwen kunnen steken. Hierbij is wel een activerende en faciliterende rol van de overheid nodig. Activerend omdat nog niet alle ondernemers bezig zijn met de energietransitie en faciliterend omdat de ondernemers die hier mee bezig zijn tegen belemmeringen aanlopen door wet- en regelgeving. Het decentrale energiesysteem gaat pas echt vliegen wanneer de voorwaarden aantrekkelijk genoeg zijn voor ondernemers. Namens ondernemers, benoemt ONL een aantal aandachtspunten met betrekking tot de Energiewet:

ONL is blij met de regel dat deelnemers op de energiemarkt **afnemers er niet van mogen weerhouden om zelf actief deel te gaan nemen op de energiemarkt**. Dit geeft bedrijven meer ruimte om zelf energie op te wekken en te delen met elkaar.

In de Energiewet worden het gesloten systeem en de directe lijn benoemd en erkend. Ondernemers kunnen dit oprichten na toestemming van de ACM. In de praktijk blijkt dat deze toestemming erg moeilijk te verkrijgen is. Dit beperkt de ruimte voor ondernemers om te verduurzamen. Er is meer ruimte nodig in wet- en regelgeving voor innovatieve oplossingen van ondernemers. Zij zien immers wat de lokale behoeften en omstandigheden zijn en wat in die precieze situatie zou kunnen werken. Wat wel bevorderend werkt is dat er in de wet staat dat er geen leveringsvergunning nodig is voor een aangeslotene met een kleine aansluiting op een gesloten distributiesysteem. Desalniettemin moet hiervoor in eerste instantie wel een gesloten systeem of een directe lijn opgericht kunnen worden. **De toestemming voor een gesloten systeem en een directe lijn moet dus worden vergemakkelijkt.**

ONL is blij met richtlijnen in de Energiewet over het gebruik van energiedata. Energiedata is essentieel voor het flexibel gebruiken van het net, maar energiedata is ook vaak concurrentiegevoelig en mag niet zomaar op straat komen te liggen. De ondernemer zelf kan de energiedata opvragen bij zijn netbeheerder, maar om hier echt gebruik van te maken en zijn energieverbruik samen met anderen te kunnen afstemmen (in een gesloten systeem, directe lijn of een groepsATO) is het noodzakelijk dat energiedata in een beveiligde omgeving bekeken en gebruikt/gedownload kan worden. Daarnaast heeft de ondernemer voor afstemming met andere ondernemers ook inzicht nodig in het bestaande elektriciteitsnetwerk zodat hij weet met welke andere ondernemer hij in een netwerk zit en met wie hij dus zijn energieverbruik kan afstemmen. **Kan de verplichting tot het vrijgeven van energiedata en de mapping van het energienetwerk in een beveiligde omgeving in de wet worden opgenomen?**

Om de energietransitie echt leven in te blazen is er een veel betere verzameling nodig van kennis en expertise. Ondernemers kunnen de transitie niet alleen maken. Het opzetten van een decentraal energiesysteem vergt veel tijd en inspanning van een ondernemer die ook nog zijn bedrijf moet runnen. **Het zou behulpzaam zijn als er één aanspreekpunt voor de ondernemer is, een kennis- en expertisecentrum dat de ondernemer kan ondersteunen.** Er zijn vanuit ministeries meerdere initiatieven, maar de ondernemer heeft vooral behoefte aan één herkenbaar aanspreekpunt. Daarnaast zou het handig zijn als ondernemers ook gebruik zouden kunnen maken van een **adviseur of projectleider** die de verschillende bedrijven verbindt en het proces begeleidt. In de uitvoering zou deze projectleider de stok achter de deur kunnen zijn. Om in de uitvoering afstemming te kunnen bereiken tussen verschillende ondernemers, moet deze projectleider gebruik kunnen maken van de energiedata. Deze data is concurrentiegevoelig en dus is het essentieel dat de adviseur of de

projectleider komt van een betrouwbare onafhankelijke partij die geen winst wil maken op basis van de energiedata.

Om het flexibele gebruik van het net te bevorderen is een actievere rol van de netbeheerder nodig. Ondernemers lopen nu nog vaak tegen een dichte deur aan en worden niet geïnformeerd door de netbeheerder over de mogelijkheden tot flexibel gebruik van het net terwijl netbeheerders wel de energiedata in handen hebben. ONL is blij dat in de Energiewet komt te staan dat als netcapaciteit niet gebruikt wordt, de netbeheerder deze dan ergens anders voor moet toekennen en dat systeembeheerders transparanter moeten zijn over de actuele en verwachte beschikbaarheid. Om in de praktijk echt stappen te maken, ziet ONL graag een **verplichte adviesrol zien voor de netbeheerder**. Er is nog veel mogelijk wanneer energieverbruik tussen bedrijven op hetzelfde netwerk wordt afgestemd en is er nog veel mogelijk met non-firm ATO's waarbij bedrijven niet altijd, maar wel op bepaalde tijdstippen kunnen terug leveren aan het net en er dus meer capaciteit beschikbaar is.

Bij afwijzing voor een netaansluiting moet er een **verplichting komen voor de netbeheerder om deze afwijzing schriftelijk vast te leggen en toe te sturen aan de ondernemer**. Dit kan van pas komen bij ondernemers die straks geen laadpalen kunnen aansluiten, maar wel met zero-emissiezones te maken krijgen.

Bij een groeps-ATO gebruiken ondernemers het bestaande net (zij leggen dus geen nieuwe kabels) en gaan zij zelf energie leveren aan dit net. In zo'n energyhub kunnen ondernemers dan op basis van energiedata afstemmen hoeveel capaciteit er is en wie er een bepaalde hoeveelheid capaciteit gebruikt op een bepaald moment. Een heikelpunt in het afsluiten van groepsATO's tussen ondernemers en netbeheerders is de aansprakelijkheid. In huidige overleggen wordt het idee besproken dat ondernemers hoofdelijk aansprakelijk worden wanneer een ondernemer besluit om toch meer stroom te gebruiken dan afgesproken. Dit brengt teveel risico voor de ondernemer en remt daarmee de verduurzamingsslag. Een mogelijke oplossing is het gebruik van een gecertificeerde service provider die een ondernemer kan afsluiten van het net bij overtreding van de regels. **Kan de rol van service provider opgenomen worden in de Energiewet?** Een gecertificeerde service provider zou risico bij de ondernemer wegnemen. Ondernemers durven nu vaak niet in een energyhub te stappen. Een andere oplossing is het opzetten van verzekeringen. Welke keuze er ook wordt gemaakt, er moet iets met het verdienmodel en het risico voor de ondernemer gebeuren. Om het verdienmodel te verbeteren, zou er ook een korting gegeven kunnen worden op het vastrecht. Dit is de standaardvergoeding die een ondernemer betaalt om aangesloten te zijn op het net. ONL is wel blij om te vernemen dat de energiecoöperatie in het algemeen nu een grotere rol heeft in de Energiewet.

Om de uitvoering te versnellen is een eenduidig stappenplan noodzakelijk. Dit zou opgezet kunnen worden door het kennis- en expertisecentrum. Hierin kan dan staan van welke energie-opwekkers gebruikt gemaakt kan worden, hoe energie gedeeld kan worden (type contracten en systemen), welke stappen daarvoor ondernomen moeten worden en welke regelgeving dan van toepassing is. Er moeten eenduidige procedures en standaardcontracten komen voor het decentrale energiesysteem. ONL is blij om te vernemen dat de Energiewet vergunningsprocedures minder zwaar maakt voor partijen die zelf energie opwekken en delen, maar vraagt zich wel af hoe dit in de praktijk precies gaat uitpakken. Er is in de praktijk meer ruimte nodig voor innovatieve oplossingen en er spelen vraagstukken rondom aansprakelijkheid zoals hierboven benoemd.

